

หัวข้อเค้าโครงเรื่องของผลงาน (กรณีลักษณะงานวิชาการ)

๑. ชื่อผลงาน ทักษะคติของเกษตรกรที่มีต่อการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกร อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

๒. บทนำ/ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม สินค้าส่งออกส่วนใหญ่ของประเทศมาจากภาคการเกษตร เกษตรกรจึงเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ ประชากรในประเทศ ๒ ใน ๓ ส่วนของประชากรทั้งหมดของประเทศมีอาชีพเป็นเกษตรกร เกษตรกรมีความอ่อนไหวต่อราคาตลาดเป็นอย่างมาก การผลิตให้ได้ปริมาณมาก และรวดเร็วจึงเป็นวิธีการที่เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมใช้ นับตั้งแต่ พ.ศ ๒๕๐๔ เป็นต้นมา หลังจากที่ประเทศไทยได้มีการนำเอาแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๑ มาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ มีการนำเทคโนโลยีการผลิต เช่น ปุ๋ย และสารเคมีมาใช้เพื่อผลผลิตทางการเกษตร และเพื่อย่นระยะเวลาการผลิตผลผลิตทางการเกษตรให้เร็วขึ้น ได้ผลผลิตที่สูงเกษตรกรจึงใช้สารเคมีจำนวนมากในการทำการเกษตรแต่การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างเข้มข้นก็ส่งผลทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกร และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เช่นกัน จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มี พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม ๑๗๓,๘๕๕.๗๗ ไร่ เกษตรกร ๒๕,๙๒๖ ราย/แปลง ไร่รับรองแล้ว ๑๔๓,๐๔๒ ไร่ เกษตรกร ๑๘,๒๔๐ ราย/แปลง การหาแนวทางเพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรในระบบการผลิตในพื้นที่ต้นน้ำ ส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามระบบการจัดการคุณภาพ หลักผลิตเกษตรอินทรีย์ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรที่ผลผลิตปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมีไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อผลิตเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม และลดผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม

อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่ผลิตสินค้าภาคการเกษตรให้กับจังหวัด ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้เลือกพื้นที่อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ ในการการศึกษาทัศนคติขอเกษตรกรต่อวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนไปสู่วิธีการผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนนอกจากนี้กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจและบทบาทหลักในการอนุรักษ์ดินและน้ำ จึงให้ความสำคัญกับการปนเปื้อนสารเคมีในพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเข้มข้น เนื่องจากการใช้สารเคมีในภาคการเกษตรจะส่งผลก่อให้เกิดการตกค้างในดิน และมีผลกระทบตั้งแต่พื้นที่แหล่งน้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆตามมา ดังนั้นเกษตรกรจึงหันมาทำการเกษตรตามมาตรฐานกันมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงได้เลือกพื้นที่ อำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ ในการการศึกษาทัศนคติขอเกษตรกรต่อวิธีการทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนไปสู่วิธีการผลิตเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อศึกษาเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

๓.๒ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อการผลิตข้าวอินทรีย์ในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

๓.๓ เพื่อศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการผลิตข้าวอินทรีย์ ในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ

๔. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษา ทักษะคิดและความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อวิถีการผลิตเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษาเขตอำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรผู้อยู่ในกระบวนการเตรียมความพร้อมเพื่อเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การผลิตเกษตรอินทรีย์ในเขตอำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๖๗

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลา เดือนธันวาคม ๒๕๖๖ - เมษายน ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ

๖. ผู้ดำเนินการ

๖.๑ ชื่อ-นามสกุล...นางสาวณัฐทิภา...สมณะ...ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ มีหน้าที่ ออกแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และรายงานผล ปฏิบัติงานร้อยละ ๑๐๐...

๗. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

๗.๑ กำหนดขนาดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ตามสูตรยามาเน่ Taro Yamane (๑๙๖๗ : ๘๘๖) โดยใช้ช่วงความเชื่อมั่น ๙๙% และมีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน ๑% โดยสุ่มตัวอย่างประชากร จากเกษตรกรที่อยู่ในกระบวนการปรับเปลี่ยนเข้าสู่เกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๔๒๖ ครัวเรือน โดยใช้สูตรยามาเน่ Taro Yamane ในการกำหนดขนาดประชากรได้ ๙๖ ตัวอย่าง

๗.๒ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์เกษตรกร

๗.๓ วิเคราะห์และสรุปผล ประเมินค่าเพื่อการแปรผลทางการวิจัย กำหนดเกณฑ์การแปรผลในแต่ละช่วงคะแนนโดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) จากระดับขั้น เท่ากับ ๕ ชั้น (คะแนน ๑-๕)

๘. ผลการวิเคราะห์/ผลการศึกษา

จากการศึกษาแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนไปสู่วิถีการผลิตเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรที่ทำการเกษตรอินทรีย์ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง ๕๑ - ๖๐ ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ ๕๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาทจำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือนส่วนมากมี ๒ คน ส่วนใหญ่จำนวนพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในช่วง ๖-๑๐ ไร่ และเกษตรกรนิยมปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ **ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรต่อการทำเกษตรอินทรีย์** พบว่า ภาพรวมเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่ดีมาก โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๕ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๔ **ทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับการทำการเกษตรอินทรีย์** พบว่า เกษตรกรมีทัศนคติต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ในระดับที่ดีมาก โดยมีทัศนคติด้านที่เกษตรกรเห็นชอบมากที่สุดคือทัศนคติด้านพฤติกรรมการทำเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นเฉลี่ยรวม ๔.๗๔ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐ มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุดและทัศนคติด้านที่เกษตรกรเห็นชอบน้อยที่สุดคือทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการทำการเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นเฉลี่ยรวม ๔.๓๗ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐ **ปัจจัยมีผลต่อการทำการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีของเกษตรกรในเขตอำเภออุซัน** พบว่า ปัจจัยที่มีผลให้เกษตรกรมีการทำการเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านนวัตกรรมการผลิตที่ลดการใช้สารเคมีร่วมกับการอนุรักษ์ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย ๔.๔๘ มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด และปัจจัยที่มีผลให้เกษตรกรมีการทำการเกษตรอินทรีย์น้อยที่สุดคือ ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจและปลูกฝังจิตสำนึกในการทำการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีให้แก่เยาวชน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย ๓.๘๙ มีระดับความคิดเห็นมาก

จากการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์ อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขและพัฒนา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ โดยความต้องการที่จะให้ภาครัฐสนับสนุน ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยเกี่ยวกับการผลิต เช่น ปุ๋ย ต้นพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ และสารอินทรีย์บำรุงดิน เนื่องจากเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ไม่มาก จึงสามารถผลิตผลผลิตได้น้อย นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐ

๒.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แต่ยังมีความคิดเห็นว่าจะได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะเกษตรกรไม่สามารถควบคุมพื้นที่รอบๆพื้นที่เกษตรได้อย่างครอบคลุมจึงยากให้ทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือในการกั้นอาณาเขตเป็นพื้นที่การผลิตพืชอินทรีย์

๓.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดและการนำเสนอสินค้าในตลาดออนไลน์ เนื่องจาก เกษตรกรเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ใช้ในการขายสินค้าได้น้อย ส่วนใหญ่มักจะขายผลผลิตในตลาดในหมู่บ้านหรือมีพ่อค้าคนกลางมารับไป ทำให้เกษตรกรจึงมีรายได้จากการขายผลผลิตไม่มากพอ

๙. สรุปและข้อเสนอแนะ

๙.๑ สรุป

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่ทำการเกษตรในเขตอำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี จำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือน ขนาดพื้นที่เพาะปลูก และชนิดของพืชที่ปลูก พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๖๔ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง ๕๑ - ๖๐ ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ ๕๐,๐๐๐-๑๐๐,๐๐๐ บาท จำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือนส่วนมาก มี ๒ คน ส่วนใหญ่จำนวนพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในช่วง ๖ - ๑๐ ไร่ และเกษตรกรนิยมปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ ภาพรวมเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่ดีมาก โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในทรัพยากรป่าไม้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๕ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๔ เกษตรกรมีทัศนคติต่อการทำเกษตรอินทรีย์ ในระดับที่ดีมาก โดยมีทัศนคติด้านที่เกษตรกรเห็นชอบมากที่สุดคือทัศนคติด้านพฤติกรรมการทำเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นเฉลี่ยรวม ๔.๗๔ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐ มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุดและทัศนคติด้านที่เกษตรกรเห็นชอบน้อยที่สุดคือทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการทำการเกษตรอินทรีย์อยู่ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นเฉลี่ยรวม ๔.๓๗ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐ ปัจจัยที่มีผลให้เกษตรกรมีการทำการเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านนวัตกรรมการผลิตที่ลดการใช้สารเคมีร่วมกับการอนุรักษ์ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย ๔.๔๘ มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด และปัจจัยที่มีผลให้เกษตรกรมีการทำการเกษตรอินทรีย์น้อยที่สุด คือ ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจและปลูกฝังจิตสำนึกในการทำการเกษตรแบบไม่ใช้สารเคมีให้แก่เยาวชน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย ๓.๘๙ มีระดับความคิดเห็นมาก

๙.๒ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการผลิตข้าวอินทรีย์ของเกษตรกร อำเภออุซัน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขและพัฒนา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ โดยความต้องการที่จะให้ภาครัฐสนับสนุน ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยเกี่ยวกับการผลิต เช่น ปุ๋ย ต้นพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ และ

๑.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ โดยความต้องการที่จะให้ภาครัฐสนับสนุน ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยเกี่ยวกับการผลิต เช่น ปุ๋ย ดันพ์นซ์ เมล็ดพันธุ์ และสารอินทรีย์บำรุงดิน เนื่องจากเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ไม่มาก จึงสามารถผลิตผลผลิตได้น้อย นอกจากนี้ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เกษตรกรต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐ

๒.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แต่ยังมีความเห็นว่าการที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ทำได้ค่อนข้างยาก เพราะเกษตรกรไม่สามารถควบคุมพื้นที่รอบๆพื้นที่เกษตรได้อย่างครอบคลุมจึงอยากให้ทางภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือในการกั้นอาณาเขตเป็นพื้นที่การผลิตพืชอินทรีย์

๓.จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดและการนำเสนอสินค้าในตลาดออนไลน์ เนื่องจาก เกษตรกรเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่ใช้ในการขายสินค้าอื่นๆได้น้อย ส่วนใหญ่มักจะขายผลผลิตในตลาดในหมู่บ้านหรือมีพ่อค้าคนกลางมารับไป ทำให้เกษตรกรจึงมีรายได้จากการขายผลผลิตไม่มากพอ

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑๐.๑ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวของเกษตรกรในพื้นที่เพื่อปรับเปลี่ยนไปสู่วิถีการผลิตเกษตรอินทรีย์และแนวทางในการพัฒนาการวางแผนการถ่ายทอดการทำเกษตรอินทรีย์ได้

๑๐.๒ สามารถนำมากำหนดนโยบายของภาครัฐให้เกิดผลสำเร็จ ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และเพื่อให้เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความยั่งยืนสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

๑๐.๓ สามารถขยายผลไปสู่เกษตรกรที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตพื้นที่อำเภออื่นๆจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(นางสาวณัฐทิกาญ สมคณะ)

วันที่ ๒๓ / ๙.๑. / ๖๓
ผู้เสนอผลงาน

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ
(นายสาคร เหมือนตา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ
วันที่ ๒๓ / ๑๑ / ๖๓
(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ
(นายสุทธิศล วงษ์จันทา)
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔
วันที่ ๒๕ / ๑๑ / ๖๓

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ นางสาวณัฐทิภา ฤกษ์ สมคณะ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๗๑๓
ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔

๑. เรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ให้ยั่งยืน

๒. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดให้มีการดำเนินงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่การเกษตร และมีกิจกรรมการก่อสร้างงานรูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรแบบผสมผสานได้ งานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของดิน รักษาสมดุลของระบบนิเวศน์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนครบทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่เหมาะสมกับการทำนาอยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลางและเหมาะสมน้อยร้อยละ ๔๐.๖๕ ประมาณ ๑,๓๖๖,๑๔๘ ไร่ จากพื้นที่ทำนาทั้งหมด ๓,๓๖๐,๑๒๘ ไร่ ดังนั้น จังหวัดศรีสะเกษยังมีพื้นที่ปรับเปลี่ยนอีกมาก การหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map ให้ยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การดำเนินงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำฯ ยังพบปัญหาที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เกิดจากปัญหาสำคัญหลายประการ คือ

๑. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรไม่สนใจเข้าร่วมโครงการและร่วมกันแก้ปัญหาดังกล่าว อาจเกิดจากผู้นำชุมชนไม่เห็นความสำคัญทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดการปฏิบัติแบบเคยชิน ขาดการประชุม ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจในการแก้ปัญหาในพื้นที่ แนวทางแก้ไข ควรจัดประชุมชี้แจง ให้องค์ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาที่ดินเพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น

๒. หลังจากดำเนินงานก่อสร้างแล้วเสร็จ พบปัญหาเกิดการชะล้างพังทลาย บริเวณการก่อสร้างกิจกรรม งานปรับระดับพื้นที่แบบมีคูน้ำ งานขุดคูยกร่อง และบ่อตักตะกอนดิน จึงควรสนับสนุนหญ้าแฝกในพื้นที่ก่อสร้างให้เพียงพอ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

๓. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจการทำการตามแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่จะทำให้เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้ที่ดินได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า และสามารถยกระดับขีดความสามารถเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปได้

๔. กิจกรรมการก่อสร้างทางลำเลียงในไร่นาสามารถแก้ปัญหาที่ตาบอด ปัญหาใหญ่ที่เกษตรกรบางพื้นที่ไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้ ขาดความพร้อมและสามัคคี กิจกรรมทางลำเลียงในไร่นา สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้เกษตรกรมีความสามัคคีเพิ่มมากขึ้น สามารถใช้สัญจรและขนส่งได้

๕. ควรส่งเสริมการปลูกไม้สามอย่างประโยชน์สี่อย่าง ตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้พื้นที่ที่มีความสมดุลของระบบนิเวศน์และสร้างความหลากหลายในพื้นที่ ซึ่งควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ออป. กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

๖. ควรส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตในการทำการเกษตร

๗. ควรส่งเสริมและติดตามเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้ทันเวลาและเหมาะสม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการอนุรักษ์ดินและน้ำเพิ่มมากขึ้น

๒. แหล่งน้ำไม่ตื้นเขิน สามารถกักเก็บน้ำได้

๓. เกษตรกรสามารถบริหารจัดการพื้นที่เกษตรและวางแผนการใช้ที่ดินได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

๔. สามารถลดต้นทุนและขนส่งได้สะดวก และชุมชนเกิดความรักสามัคคี

๕. ระบบนิเวศมีความหลากหลายและสมดุลเพิ่มมากขึ้น

๖. ลดรายจ่ายในการทำการเกษตร

๗. เกษตรกรพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่เพิ่มขึ้น

๒. ความอุดมสมบูรณ์ของดินเพิ่มขึ้น

๓. รายได้เพิ่มขึ้น

ลงชื่อ

(นางสาวณัฐทิภาณู สมคณะ)

วันที่ ๒๓ / ๙-๑๑ / ๖๓

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๒๓ / ๙-๑๑ / ๖๓